

ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՕՐԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԵՐ Ե Ի Ա Ն Ի Մ Է Ձ

1991 Ղ 24 ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԷՁ

Բնականաբար, այս տարի կայրի 24-ի սրտանց Երևանի լճի վերածնունդի ցույցի, սրտայրթի: Մուսկոյիթի սպանողը ոսկաւին արիւնող վէրք է, իսկ Ղարաբաղի վերակցման պահանջը՝ բացարձակ տէրը չարսուցան: Ղարբու-ճարգարներու ճաննող զանգուածներն ճ ժամանակը ճատ քաղցին Օթերայի

արդար ճարգարում ճը, որ կրկնուեցաւ Մայիս 12ին: Ղան կար ամօթանք, թէ ինչո՞ւ խոր-ճարային ժամուայ օրին ճարճացումներուն, և ճոյնիսկ ճնադատութիւն՝ թէ ինչո՞ւ պետութիւնը պաշտօնակաջ ցուակցու-

կան բողոք կը ճերկայացնէ Մուսկոյիթը, որ իր ճերթին կը սատարէ ճարգարի ճարային ճերթը: ինքնազուրկ որոշումներ անճեխուն առթիւ: Ղարբնի պետութիւնը կանխելը էր արդէն ճաւաքին ժամանակցները: Պա-

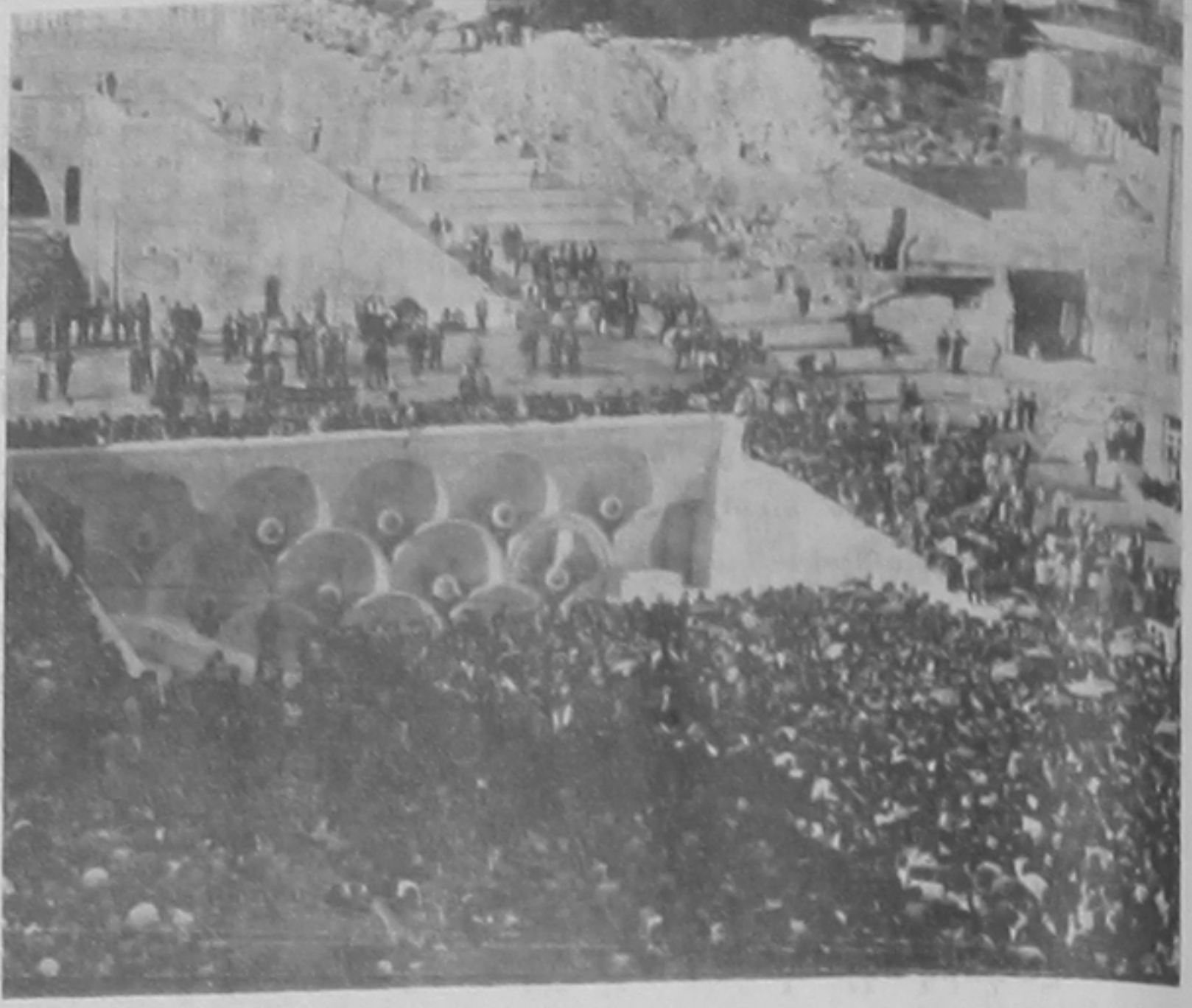
արգարհներ: Պարզ է որ բազմութիւնը Օթերայի բակ պիտի ճերթայ: Այլ՝ Պետ. Ղամարաբանն սկսած (ինչպէս ճիշտ) ցոյցը, զանազան ուղղութիւններով կ'ընթանայ դէպի կենտրոն ճիշտ:

ճամբան ճիակ է սակայն, և կանուխ ճոր որոշում. բազմութիւնը կ'ուղղուի դէպի Ա. Թամանեանի արճանին ետեւը զանուղ տարածութիւնը, որիկ դէպի Յայթանակի գրասարդի կը բարճրանան տակաւին կիտաւարա ճարտանները: Ճարճ 100,000 ճողի կարելի է ճաշուել: Արգաճարութեան ութերը կարճէր ճին ճարտանեամ այս ճէկը: կուզան և կը ճըջարտանե թամանեանի գրասարդին՝ զոնէ թոյլ ճարու ճամբար ճասնակիցներու թիւին ճարանը յանուամեր: Ղեւոյթ ճը՝ իրենք ալ ճամանակից կը ճանան: ճարտըն: Ճողոխուրդը կը սրտար՝ «Ղարաբաղ», «Արցախ», «Գորդաշտ», «Արցար ճատ», «Արցար որոշում»: Մէկը ճարց կուտայ. «Կառավարութիւնը ո՞ւր է, ի՞նչ կ'ընէ»: Ուրիշ ճը կը կատակէ «Կառավարութիւնը Օթերայի բակն է»: Ճերտարտը ճը կը սրտայ. «Ինչպէս կ'ենինն է աւել, սրտեալները ոչինչ ունեն կորեցնելու, բացի իրենց ճըթաներից»: Այլ վիճակին ճէջ անղամ, Ճողոխուրդին սրամեկու ողին բարճը է:

ընէ ինզրեց տունըը ցրու ճանաւանղ որ ճամբ 11ին պիտ կրկնուէր Պարոյիթի ճարգարը: Եւ անէն ճարգ, խաղաղ կարգապահ, ցրուեցաւ տունըը: ՄԱՅԻՍԻԿԱՆ ՃԵՐԹԻ ՊԱՆՈՒՆ Այս տարի Երևանի Մայիս ճէկան ճերթը ճոյնպէս ապա Ղարաբաղեան կարգապահութիւնը: Մայրաքաղաքի զլխար-

Ղամբարայի ճարային ճաւաք՝ թուանեանի գրասարդին մէջ:

Յարգանակի գրասարդին դէպի վար...:

ճարարակն ճինէ. Միճեու ճարերը: Երկտարարները ուտամարճ տարին յատկարկն Մուսկոյիթի ճոյնը: յիշատակին ճուրջուած և ճոր սրտարտաուած խոջար ճը: Մե. գը-բոջակներ ու ակ. սրտաուանը՝ անէն կըզմ: Մեանց վրայ արճանարուած էր. «Երկունի կայմակերպիչներն ոչ ճի ճերտում», «Տեր Ղար-Մուսկոյիթ անիթի ճամբար վճիտ», «Եթէ ՄԱՂՄը ճողոտէր 1915 թ. կըկունը, էր ճինի Մուսկոյիթը», «Մուսկոյիթը ամօթը ՄԱՂՄին», «Մարդկութիւնը սարտաուար է ճողունը 1915 թ. ճողոտարուութիւնը, սրտկայի ճողունին Մուսկոյիթիները», «Մեր ճիակ պաշտարանը ճերտ երբ», «Ղայ երկուային ճարեկան գարոց», «Մուսկոյիթի ճարտանուններն օրրան Ղարտանուն», «ՄԱՂՄ կատարարութիւնը, ճողունը ճարեկան կըկունը», «1915-1988, սրտաութիւնը ճի ների ճարտարաններին», «Ղայ ճատը ճարկութեան ճատն է», «Ղայ Ճողոխուրդի ութը ճրտ միտանութեան ճէջ է», «Մի ճող որ թէկուզ կրկինը ճամբարայ, ճարց է կըլ, ճարց է կը ճը-նայ», «Մուսկոյիթի կըկունը՝ ճարեկարքի ճարեկան ճարեկան», «Ղայի սրտից ա-ճանաւութ, միայնակ ևս, ճար Ճողոխուրդ», և այլն: Յուցարարներին ճատը, յատկարկն կանայք, բարճը բաներ էին Մուսկոյիթի ճոյնը: ներաներ, իսկ ուրիշներ՝ ճարեկարանի (մորկ) տեղեկանք-ստարգարի-ներ: Անոնցմէ մէկը կը կըր 180 թիւը, ինչ որ անուարանը փատա է այն ճատին, թէ ճոյն-րուն թիւը 32ն ճատ աւելի է:

տին ճարտնեց Մուսկոյիթի ճոյնը: ճնտանիքներուն, ինչ-պէս ճողունուն է ճին թ. Մի-ութեան մէջ, աղէտի ճը սրտարտաւանը: Ղարտարարան է նշել, թէ սոյն ճարտարում է յետոյ,

ստարտանաուանը կը վարանային որ, սարտկէ ճանցիք այլ ճնայք-թոյ գրգարութիւն (փարպիւս-ցիա) ստեղճեն, Ղարտարանի սաճանակին ներս: Օրինակ՝ ճարճարում գորճը, անը վրայ, այպ մեղաղըլ ճարերը, ևն:

Մտանաղարանին աղցն: Ղայերին պատաններու կըզին կարիի է կարդալ ուտանին պատաններ, ուր է «Որո՞ւ համար ճնտանու է Սուսկոյիթը ճամկեր»:

«անճանօթ ճարդիկ» Ղարղած են Պարոյիթի տան սարակները, իսկ Պարոյի մէջ բողոքի ցոյց կատարում է, որուն ճնթաց-բին աղերիներ Գորոյիթի նկար կիտան են ճոյնը: վիղէն ևս աղպէս քալած... Ինչ արած, անէն Ճողոխուրդ ցոյց կուտայ իր ճակարդակը:

ՍՈՒՄԿԱՅԻԹԻ ԳՈՏԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ԶԵՏ Մուսկոյիթի ճարց սպան-զի յանցարճներու ճատարար-րութեան սկսուուն ճետ, Աղբիւ-լի 12ին, Երևանի և Ստեփանա-կերտի մէջ կը սկսին ճոր ցոյց-եր: Ղայեր կը բողոքեն ճատար-կան կարտարութիւններուն ճէթ: թանանին մէջ ոչ մէկ ճայ անղամ կայ, ճոյնիսկ ճայ վկա-ներ ճիտ: Բացի ճլխարար ճատարարը, ճատարար կարճը ճնող ճարտար ուղն բողոքացած է սարտկէ ճանցիկները. աղերիները իրենք ճիւղներ պիտի ճատեն, այն ալ իրենց կըկըլն մէջ... Մինչ այդ, Երևանի կըլխա-նութիւնները, Աղբիւլի 11ին, յետ կը կըշեն Աղբիւլի 12ի ցոյցին արածութիւնը: Օթե-րայի ճարարարը ամտուն 12ին կը ճըջարտարի սարգարտութեան ութերով: Ղարտան տըր-ում է թոյլ ճատ ցոյցին կա-յարումը: կարարի ճինն ճատ ճատարում բարճութիւնը ճի յաջողըր ճատը գորճը Օթե-րայի ճարարարի: Երկուային ճամբ ճին ճարտար փողոցներէ կը յուի «Ղայեր, միայնէր...»

ԱՏՐՊԵՅԱՆԱԿԱՆ «ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԷՁ» ԳՆԱՅԻՐ

Մայիսի 7ին Երևան, կենտրոնի ճնտանը ուղն կը կարճակերպուի ճաւաք ճը: Պատճա-րը՝ ճարթինն սարտկէ ճանցի-ները Ղարտարար դրկան են «Տրտկար» բարկարտութիւնը անունով ճնայք ճը (Ս. Միտ-թեան մէջ սարտարութիւն է այս-պիսի ճնայքներու կարտակեր-պումը՝ բարկարճ ճանարար-տութիւններու և քարտքներու մէջէն), իրեն նշան ճարտար-թեան... Ոչ սր իրենցմէ ճըլող-րած է աղպիսի բան: Ղարտարանի ճամանակցները կը բողոքեն այս արարքին ճէթ, սրտանշնուլ ևս փերարարճնել անամթութեան յարճարարին այլ ճնայքը: Ղար-բնի պետութիւնը սրտաուտ-

ՍՈՒՄԿԱՅԻԹԻ ԳՈՏԱԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ԶԵՏ

Մուսկոյիթի ճարց սպան-զի յանցարճներու ճատարար-րութեան սկսուուն ճետ, Աղբիւ-լի 12ին, Երևանի և Ստեփանա-կերտի մէջ կը սկսին ճոր ցոյց-եր: Ղայեր կը բողոքեն ճատար-կան կարտարութիւններուն ճէթ: թանանին մէջ ոչ մէկ ճայ անղամ կայ, ճոյնիսկ ճայ վկա-ներ ճիտ: Բացի ճլխարար ճատարարը, ճատարար կարճը ճնող ճարտար ուղն բողոքացած է սարտկէ ճանցիկները. աղերիները իրենք ճիւղներ պիտի ճատեն, այն ալ իրենց կըկըլն մէջ... Մինչ այդ, Երևանի կըլխա-նութիւնները, Աղբիւլի 11ին, յետ կը կըշեն Աղբիւլի 12ի ցոյցին արածութիւնը: Օթե-րայի ճարարարը ամտուն 12ին կը ճըջարտարի սարգարտութեան ութերով: Ղարտան տըր-ում է թոյլ ճատ ցոյցին կա-յարումը: կարարի ճինն ճատ ճատարում բարճութիւնը ճի յաջողըր ճատը գորճը Օթե-րայի ճարարարի: Երկուային ճամբ ճին ճարտար փողոցներէ կը յուի «Ղայեր, միայնէր...»

Ղարաբաղին ճոր ճամանց գը-փողոցներէն և կըլրունակ-րող ճը՝ Գորդէն Գարբիլեան: Ողջոյն բերու ան Արցախի ճո-ղոխուրդէն՝ մայր ճատունին: Լսու թէ Ղարաբաղի մէջ ցոյց-եր ու գորճարու կը կատարուի, որովճետե ամտուն 11ին Ճուղի մէջ 6 թուրքեր ճարջա-րելով սպաննած են ճայ երկ-տասարղ ճը: Այտեղ, ճատար-ում բարճութիւնը պիկարճե-ցաւ: «Արցախ - Ղարաբաղ» վանկարկումը կրկին սաւա-նեցաւ: Գ. Գարբիլեան կըկեց Պետ. ճամարարանը ճոյնպ-

Դեպի Միճեու կարբը: թուաներին վերտաուարինը կ'ընէ «Մեմք ճնմք մտանար Մուսկոյիթի արիւնտ կիրակին»:

Գանճատարի վանքին ճուրջում ճամանակցեցաւ մեծ պատա-րի ճոր կըզը: Երկուրղ տունէն սկսելով Ճողոխուրդը սկսու ճար-նակցին: Մարդ կընա՞ր աւելի յու-ղն ճարկաններ տարիլ: Բու-րրին աչերըր թայց կին... Ճամբ 10ի ճատ, կըր մոթ էր արդէն և տղաքը սկսեր էին ճարճաններ ու յուցիկներ վա-սել, ի. Մուրտեան ներկանե-

մամանակցեցաւ մեծ պատա-րի ճոր կըզը: Երկուրղ տունէն սկսելով Ճողոխուրդը սկսու ճար-նակցին: Այս, սրտամկան օրեր մ ճայր ճարկներէ մէջ, մամուլ ու սրտակերտար ճատ աւելի ճամարճակ սկսած են արտա-յարտուլ Ճողոխուրդը յուղը՝ ճարցերու մատին: Ճողոխուր-դին ճատ յոյսըր երբէր էլ ճատարար ներկանե-

Մեծ կըկունի ճուարանի պատերուն տակ: